

Sverigedemokraterna Gotland

Budget 2026

För ett fungerande Gotland

Innehållsförteckning – SD Gotland Budget 2026

1. Inledning – Budget 2026 för Sverigedemokraterna Gotland
2. Regionstyrelsen – Styrning i praktiken, inte på papper
3. Framtidens Gotland – Trygghet före symbolpolitik
4. Barn- och utbildningsnämnden – Fokus på stöd, struktur och ansvar
5. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden – Utbildning som leder någonstans
6. Socialnämnden – Tidiga insatser, konkret hjälp, nolltolerans mot symbolprojekt
7. Hälso- och sjukvårdsnämnden – Vårdkvalitet, kontroll och kostnadsdisciplin
8. Tekniska nämnden – Infrastruktur som fungerar, inte imponerar
9. Miljö- och byggnämnden – Kontroll, trygghet och rimliga förväntningar
10. Kultur- och fritidsberedningen – Förankring, tillgänglighet och funktion
11. Sammanfattning – Prioritering med ryggrad
12. Budgetramar och resultat – Sverigedemokraternas alternativa modell för 2026
13. Driftbudget 2026 – Sverigedemokraterna Gotland (Version B)
14. Avslutning

1. Inledning – Budget 2026 för Sverigedemokraterna Gotland

Region Gotlands kostnader ökar – men resultaten står still. Vårdköerna består, skolan är fortsatt ojämn, och personalen slår larm om brist på tid, resurser och ledarskap. Samtidigt växer den administrativa apparaten, externa konsulter styr processer ingen bitt om, och projekt efter projekt drivs utan att verksamheten blir bättre.

Det är dags att dra i nödbromsen.

Sverigedemokraterna Gotlands budget för 2026 är ett försök att återta kontrollen. Vi presenterar ett förslag som bryter med det tänkande som har tillåtit kostnadsökningar utan ansvar – och som prioriterar trygghet, välfärd och styrning framför politikens självexpansion.

Vi säger nej till fler konsulter, fler strategitjänster, fler kommunikationsprojekt. Vi säger ja till vård, skola, trygghet – sådant som gotlänningar faktiskt märker av. Vi höjer inte skatten. Vi höjer kraven. På styrning, på uppföljning och på politiskt ansvar.

Den här budgeten är inte mer offensiv än nödvändigt – men mer ärlig än det som presenterats i budgetberedningen. Och det är vad Gotland behöver.

Lars Engelbrektsson

Ordförande, Sverigedemokraterna Gotland

2. Regionstyrelsen – Styrning i praktiken, inte på papper

Regionstyrelsen är ansvarig för att hålla samman styrningen av Region Gotlands verksamhet. Det borde innebära att resurserna används där de gör mest nytta – att pengar går till vård, skola, omsorg och fungerande grundläggande system. Men verkligheten är en annan.

Under de senaste åren har överbyggnaden vuxit. Nya strategifunktioner skapas, interna projekt drivs utan tydlig koppling till linjeverksamheten, och konsulter anlitas för att formulera dokument som sällan når längre än till intranätet. Samtidigt ropar vårdpersonal efter fler kollegor, och lärare efter minskad belastning.

Vi behöver en förändring. Vår utgångspunkt är enkel: varje konsulttimme, varje powerpoint och varje ny processledare ska kunna motiveras för en sjuksköterska, en undersköterska eller en lärare – annars ska det inte genomföras.

Vi föreslår här ett antal åtgärder som inte kräver nya arbetsgrupper eller ytterligare utredningar. De kan genomföras direkt – och bör ha gjorts för länge sedan.

1. Konsultfrys med krav på godkännande

All användning av externa konsulter inom kommunikation, styrning, HR, processledning och verksamhetsutveckling pausas omedelbart. Undantag får endast göras efter skriftligt beslut i Regionstyrelsen.

Beräknad besparing: 40 mnkr

2. Strategitjänst-översyn med reduceringsmål

Regiondirektören får i uppdrag att redovisa alla anställda med titeln strateg, utvecklingsledare, förändringsledare eller likvärdig funktion. Målet är att minska dessa roller med minst 30 % före 2027.

Beräknad besparing: 15–20 mnkr

3. Avveckling av interna process- och kommunikationsprojekt

Alla interna projekt som syftar till att "utveckla styrning", "förbättra kommunikation" eller "främja processmognad" inom regionförvaltningen ska omedelbart avslutas. Undantag gäller endast verksamhetsnära projekt inom vård, skola eller teknik.

Beräknad besparing: 10 mnkr

4. Politisk mötesdisciplin – digitala möten som norm

Alla politiska möten under två timmar ska hållas digitalt när det är praktiskt möjligt. Reseersättning utgår endast vid fysisk motiverad närvaro.

Beräknad besparing: 2–3 mnkr

5. Redovisning av externa uppdrag och kostnadsbeslut

Regionstyrelsen ska varje kvartal offentliggöra en sammanställning av:

- alla konsultuppdrag över 50 000 kr
- alla nya projektinitieringar
- kostnader för representation, möten och kommunikationsinsatser

Detta säkerställer att politiken är informerad – och att medborgarna är det också.

3. Framtidens Gotland – Trygghet före symbolpolitik

För Sverigedemokraterna Gotland handlar framtidsvision inte om abstrakta målsättningar eller kampanjer med färdiga budskap. Det handlar om verkligheten för gotlänningarna – om trygghet i vardagen, fungerande service, närvarande personal och tillit till att samhällskontraktet faktiskt gäller här, inte bara på papper.

Vårt budgetförslag bygger på just det: att välja det som gör skillnad och avsluta det som inte längre håller. Det handlar inte om att förenkla verkligheten, utan om att fokusera resurser och ansvar där de hör hemma. Vi ser hur strukturer har växt fram inom regionen utan tydlig riktning – projekt som fortsätter av gammal vana, styrdokument som aldrig följs upp, och satsningar som saknar både mål och mottagare. Det är inte ett resursproblem, det är ett ledningsproblem.

Vi ser en framtid där resurser används till det som människor märker av. Där barn får rätt stöd i skolan, vårdpersonal har kollegor i stället för nya arbetsflöden, och äldre får hjälp utan att anhöriga måste ringa tre gånger. Gotlänningarna ska känna att regionen finns där – inte för att utbilda dem i hållbarhet, utan för att säkra deras vardag.

Samtidigt ser vi en framtid där politiken vågar prioritera. När gotlänningarna ser vårdköer och skenande kostnader är det inte visioner de efterlyser – det är resultat.

Vi är fullt medvetna om att Gotland har särskilda förutsättningar. Ö-läget innebär längre transporter, större sårbarhet i försörjning och ett annat beroende av offentlig service än på fastlandet. Men lösningen kan inte vara att vänta på ett stadstillägg från staten som aldrig kommer – eller använda ö-läget som ursäkt för att kostnadsutvecklingen inte är under kontroll.

Vi är också medvetna om att Region Gotland redan får ett betydande tillskott genom det kommunala skatteutjämnningssystemet. Det innebär ett ansvar att använda de resurserna rätt – inte en anledning att efterfråga mer.

4. Barn- och utbildningsnämnden – Fokus på stöd, struktur och ansvar

Grundskolan är en av Region Gotlands viktigaste och mest resurskrävande verksamheter. Trots höga kostnader ser vi att belastningen på lärare ökar, elever i behov inte alltid får rätt stöd, och att alltför mycket tid försvinner i kringsysslor, möten och att klicka sig igenom system.

Lärare vittnar om ökad arbetsbörda, svårigheter att nå elever i behov av stöd och att mycket av arbetsdagen försvinner i dokumentation, möten och administration. Vi menar att detta är ett ledningsproblem – inte ett resursproblem.

Sverigedemokraterna Gotland prioriterar en skola där resurserna går till det som gör skillnad: särskilt stöd, trygghet och undervisning. Vi värnar de mindre skolorna på landsbygden eftersom de fyller en samhällsfunktion som inte går att ersätta med centralisering. Men vi kräver samtidigt att varje satsning följs upp – med tydliga frågor: Har det nått eleven? Har det hjälpt läraren?

Våra prioriteringar:

- **Utökat särskilt stöd till elever i behov**, med fler specialpedagoger och stärkt elevhälsa där behoven är som störst
- **Trygga och fungerande små skolor**, särskilt i glesbygd där alternativen annars är orimliga pendlingar
- **Insatser mot psykisk ohälsa och mobbning**, genom närmare samarbete mellan undervisning och elevvård
- **Minskad administration för lärare**, så att mer av arbetstiden kan användas till det som gör skillnad för eleven

Konkreta åtgärder:

1. **Skoladministrativ förenkling**
Regiondirektören ges i uppdrag att tillsammans med BUN ta fram ett åtgärdsprogram för att minska administrationen för undervisande personal med minst 20 % till 2027. Det ska inkludera översyn av IT-system, dokumentationskrav och mötesstruktur.
2. **Verksamhetsredovisning per skola**
Varje skolenhet ska senast höstterminen 2026 kunna visa hur tilldelad skolpeng används i praktiken – i undervisningstid, stödtimmar, andel behöriga lärare och stödpersonal.

3. **Styrning av lokalkostnader och lokalnyttjande**

Lokaler som inte aktivt används i undervisning eller elevstöd ska omprövas. Skolan ska inte bära kostnader för utrymmen som används till andra ändamål.

4. **Stopp för interna utvecklingsprojekt utan mätbar nytta**

Projekt inom "pedagogisk utveckling" eller "skolutveckling" som inte kan visa konkret effekt på lärande, trygghet eller personalstöd ska avslutas. Dessa medel omfördelas till undervisning och särskilt stöd.

En stark skola byggs inte genom att lägga till fler krav på lärarna – utan genom att ta bort det som står i vägen för undervisning. Vårt förslag gör just det.

5. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden – Utbildning som leder någonstans

Utbildning ska leda någonstans. Det är inte tillräckligt att erbjuda kurser, program och plattformar – det måste också finnas en tydlig koppling till arbetslivet, till samhällets behov och till individens framtid. På Gotland ser vi idag hur utbildningsutbudet har breddats, men utan att alltid ge svar på den viktigaste frågan: leder det här till jobb?

Sverigedemokraterna Gotland vill att utbildningar ska vara relevanta, efterfrågade och möjliga att följa upp. Vi säger inte nej till omställning – men vi säger ja till krav på riktning. Den som söker sig till vuxenutbildning ska få rätt stöd, men också möta tydliga förväntningar: att det man utbildar sig till ska behövas.

Samverkan mellan utbildningsanordnare och arbetsliv behöver ökas, särskilt inom områden där Gotland har påtaglig brist: vård, bygg, teknik, service. Vi vill även att vuxenutbildningar med låg etableringsgrad ska granskas, och om nödvändigt fasas ut. Vi har inte råd att erbjuda utbildningar som inte leder någonstans.

Samtidigt ser vi ett behov av att effektivisera lokal- och resursanvändning. Vi vill se samlokalisering, digitala alternativ där det är lämpligt, och bättre samordning mellan vuxen- och gymnasieutbildning. Administration, processer och värdegrundsprojekt ska inte ta utrymme från undervisning och vägledning.

En utbildningspolitik som fungerar är inte nödvändigtvis bredast – men den är tydligast. Den visar vägen, och ställer krav på resultat.

Våra prioriteringar:

- **Yrkesutbildningar med arbetsmarknadsrelevans:** Teknik, bygg, vård, energi och service är områden där behoven är tydliga och växande.
- **Ökad samverkan med det lokala näringslivet:** Utbildningsanordnare ska inte arbeta i vakuum – de ska arbeta i samklang med regionens arbetsliv.
- **Rätt utbildning till rätt deltagare:** Vuxenutbildning ska inte vara en väntsal, utan en språngbräda till något verkligt.
- **Effektiv lokalanvändning:** Vi ska inte bygga nytt när befintliga lokaler står halvtomma.

Konkreta åtgärder:

1. Matchningskrav på utbildningsutbud

GVN får i uppdrag att säkerställa att alla gymnasiala och vuxenutbildningar har dokumenterad arbetsmarknadsrelevans. Nya utbildningar ska endast startas efter behovsanalys med lokal koppling.

2. Etableringsuppföljning med konsekvens

Varje vuxenutbildning ska redovisa etableringsgrad, avhopp och kostnad per deltagare. Utbildningar som återkommande har låg träffsäkerhet ska omprövas eller avslutas. Det är orimligt att lägga skattepengar på utbildningar som inte leder någonstans.

3. Lokalöversyn och samordning

Regiondirektören får i uppdrag att redovisa nyttjandegrad för samtliga lokaler kopplade till vuxen- och gymnasieutbildning. Överkapacitet ska leda till samlokalisering eller avveckling – inte ytterligare expansion.

4. Avveckling av symbolprojekt

Projekt inom ramen för "värdegrund i utbildning", "strategisk profilering" eller andra abstrakta initiativ utan koppling till lärande, arbetsliv eller elevhälsa ska upphöra. Dessa resurser omfördelas till pedagogiskt stödjande funktioner eller yrkesvägledning.

På en ö där var tredje ung vuxen funderar på att lämna Gotland, kan vi inte lägga energi på utbildningar som inte leder någonstans.

Vi behöver kompetens. Vi behöver ansvar. Och vi behöver sluta med utbildningspolitik som mest handlar om att se upptagen ut.

6. Socialnämnden – Tidiga insatser, konkret hjälp och nolltolerans mot symbolprojekt

Socialt ansvar är mer än ett mjukt ord. Det handlar om hur vi tar hand om de mest utsatta – inte i teorin, utan i praktiken. Äldre som behöver hjälp. Barn och unga som riskerar att hamna fel. Kvinnor som lever i våldsrelationer. Människor med missbruksproblematik eller psykisk ohälsa som behöver vård, inte väntan.

Men det handlar också om något annat: vad vi gör med skattebetalarnas förtroende. För varje insats som inte fungerar, för varje projekt som drivs vidare utan resultat, så urholkas tilliten. Därför menar vi att det sociala ansvaret inte bara handlar om att vilja hjälpa – utan om att kunna visa att hjälpen når fram.

Sverigedemokraterna Gotland vill att sociala resurser ska riktas till det som gör verklig skillnad: skydd för våldsutsatta, missbruksvård med tillgänglighet och kvalitet, och tidiga insatser för barn och unga som riskerar att hamna fel. Vi vill ha ett socialt arbete som är både närvarande och resultatinkriktat – och vi menar att det går att uppnå genom att styra bort från rundgång och samverkansprojekt som inte längre levererar.

Våra prioriteringar:

- **En trygg och värdig äldreomsorg**, med kontinuitet, bemanning och valfrihet att bo kvar hemma
- **Skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn**, utan fördröjningar eller byråkratiska barriärer
- **Missbruks- och beroendevård som fungerar**, med fokus på tillgänglighet och individanpassning
- **Förebyggande arbete med unga**, i skolmiljö, fritid och socialtjänst – med särskild närvaro i socialt utsatta områden

Konkreta åtgärder:

1. **Mobila team inom äldreomsorgen**
Socialnämnden ges i uppdrag att bygga ut modellen med mobila vård- och omsorgsteam för äldre i ordinärt boende. Målet är att skapa ett alternativ till institutionsboende, där trygghet och kontinuitet prioriteras. Äldre ska inte behöva flytta från hemmet på grund av systemets oförmåga att möta behovet på plats.
2. **Permanent och tillgängligt skyddat boende**
Gotland ska erbjuda tryggt skydd för våldsutsatta kvinnor och barn – utan undantag. Ingen ska behöva vänta i risk. Nämnden ska säkerställa att det finns permanent tillgång till platser, inte tillfälliga projektlösningar.

3. **Effektgranskning av integrationsprojekt**

Samtliga integrationsrelaterade insatser – från språkprojekt till sysselsättningsåtgärder – ska granskas utifrån kriterierna: etablering, självförsörjning och faktisk samhällseffekt. Projekt som efter två år inte levererar ska avslutas. Inget mer "samverkan kring samverkan".

4. **Stramare styrning av upphandling inom sociala insatser**

Upphandlingar av stödboenden, vårdtjänster och andra externa insatser ska prioriteras utifrån kvalitet, närvaro och faktiskt resultat. Pris får inte vara det enda kriteriet. Leverantörer som inte uppfyller krav ska inte förnyas.

Trygghet är inte en känsla man skapar med formuleringar. Det är något man åstadkommer genom att agera – tidigt, tydligt och konkret.

Därför tar vi ansvar. Och därför avslutar vi det som andra bara låter fortgå.

7. Hälso- och sjukvårdsnämnden – Vårdkvalitet, kontroll och kostnadsdisciplin

Sjukvården är en av de mest resurskrävande delarna av regionens verksamhet – och en av de viktigaste. Trots det har Region Gotland i jämförelser de högsta vårdkostnaderna i landet, samtidigt som invånare vittnar om svårigheter att få tid, pressad personal och bristande tillgänglighet. Det här är inte ett budgetproblem – det är en styrningsfråga.

Sverigedemokraterna Gotland menar att vi har passerat gränsen där mer pengar är svaret. Det som krävs nu är kontroll. Inte av personalen – utan av kostnadsutvecklingen, ledningsstrukturerna och de beslut som fattas utan förankring i vårdverkligheten.

Vi står bakom flera viktiga våldsatsningar, inte minst inom psykiatri och digital tillgänglighet. Men vi accepterar inte att sjukvårdens ekonomi tillåts svälla utan uppföljning. En växande administration, parallella digitala lösningar och ogenomskinlig styrning är inget gotlänningarna efterfrågat – och inget vi tänker fortsätta finansiera.

Samtidigt är det tydligt att vården är ojämnt fördelad. Vi menar att jämlik vård över hela dygnet, och över hela ön, ska vara ett grundkrav. Det får inte spela roll var du bor eller vilken tid på dygnet du blir sjuk. Vi vill därför se en genomgång av bemanning, schemaläggning och resurstilldelning som säkrar tillgången till vård även utanför kontorstid.

Våra prioriteringar:

- Patientnära vård med fokus på tillgänglighet, trygghet och kontinuitet
- Utökad psykiatri, särskilt för barn, unga och vuxna med samsjuklighet
- Digitala vårdtjänster som stöd, inte ersättning
- Jämlik vård i hela regionen – oavsett bostadsort och tid på dygnet
- Styrning av kostnadsutvecklingen genom prioritering och uppföljning

Konkreta åtgärder:

1. **Stopp för kostnadsökningar utan mervärde**
Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden ges gemensamt ansvar för att utreda, bromsa och omfördela kostnader inom sjukvården. Alla större kostnadsområden – från bemanning till lokaler och administration – ska analyseras utifrån nytta, belastning och effekt. Åtgärdsplan ska redovisas kvartalsvis.
2. **Vårdnyttokrav för alla nya initiativ**
Nya investeringar, digitala system eller organisatoriska förändringar inom vården ska godkännas endast om de kan visa konkret nytta i form av förbättrad tillgänglighet,

vårdkvalitet eller arbetsmiljö. Saknas effekt – inga resurser.

3. **Reform av vårdens ledarskap och schemaläggning**

En översyn av vårdens bemanning, schemaläggning och ledningsstruktur ska genomföras med särskilt fokus på dygnet-runt-effektivitet. Målet är att minska flaskhalsar under kvällar, nätter och helger, och säkerställa att både patienter och personal får rimliga förutsättningar – oavsett tid på dygnet.

4. **Stärkt psykiatri och missbruksvård med närvaro i hela länet**

Behandlingskapaciteten inom psykiatrin ska förstärkas. Fokus ska ligga på tillgänglighet, inte symbolåtgärder – och närvaro utanför centralorten ska säkerställas. En välfungerande psykiatri är grunden för att hela vårdkedjan ska fungera.

Vård som bara fungerar under kontorstid är inte vård.

Jämlik vård är inte ett löfte – det är ett ansvar. Vi tänker ta det.

8. Tekniska nämnden – Infrastruktur som fungerar, inte imponerar

Teknisk förvaltning handlar inte om rubriker – den handlar om det som bara måste fungera. Vatten i kranen. Avfallet som hämtas. Värme, el, vägar, fastigheter. När det fungerar, tänker ingen på det. När det brister, fungerar ingenting annat. Därför måste drift och underhåll komma först – inte nybyggnation eller symboliska miljöåtgärder utan plan för finansiering.

Sverigedemokraterna Gotland vill se en återgång till grunduppdraget inom teknisk förvaltning. Vi föreslår att nya större investeringar pausas tills vi har full översikt över driftkostnader och långsiktig hållbarhet. Vi prioriterar underhåll framför expansion – och vattenförsörjning, energisäkerhet och avfallshantering framför "profilering".

Samtidigt vill vi säkerställa att Gotland har en fungerande, tydlig och begriplig avfallshantering. Återvinning ska vara praktisk, inte frustrerande. Felsortering, uppdelade ansvarskedjor och avgiftshöjningar utan nytta måste bort. Systemen måste fungera användarna – inte för de som administrerar dem.

Vi motsätter oss därför också nybyggnation av Visby ishall i nuläget. Regionens ekonomi tillåter inte ytterligare åtaganden utan att det drabbar kärnverksamheterna. Vi ska underhålla det vi har – och skjuta upp sådant som inte är akut.

Våra prioriteringar:

- Trygg vattenförsörjning året runt, i hela regionen
- Avfallshantering och återvinning som fungerar – utan sammanbrott och felsorteringskaos
- Färre nya projekt, mer fokus på att underhålla det vi har
- Stabil el- och energiförsörjning, med beredskap för avbrott och ökade krav
- Ekonomisk styrning av fastighetsdrift och internhyror

Konkreta åtgärder:

1. **Frys nya projekt tills basfunktioner säkrats**
Samtliga nyinvesteringar pausas tills drift, finansiering och behov har kartlagts. Vi bygger inte nytt förrän det gamla är tryggt.
2. **Åtgärdsplan för vattenförsörjningen**
Tekniska nämnden får i uppdrag att inom sex månader leverera en handlingsplan för vattenförsörjning på kort och lång sikt – inklusive översyn av vattenuttag, bevakning, återbruk, läckage och distributionssäkerhet.

3. **Stabil återvinning och avfallshantering**

Systemen för återvinning och avfall ska utvärderas utifrån funktion och begriplighet. Målet är att minska felsortering, undvika sammanbrott i logistiken och säkerställa att insamling fungerar även i glesbygd. Krångliga system och slentrianhöjda avgifter ska bort.

4. **Nej till ny Visby Ishall**

Vi står fast: en ny ishall är inte försvarbar i nuläget. Underhåll den gamla och återkom med nyinvestering när (om) ekonomin tillåter och andra behov inte riskerar att trängas undan.

5. **Styrning av internhyror och fastighetskostnader**

En genomgång av samtliga lokalkostnader ska genomföras. Lokaler som inte används eller som går att samlokalisera ska omprövas. Internhyror får inte växa utan förklaring.

Ett samhälle som inte tar hand om sitt vatten, sitt avfall och sina grundsystem – kommer till slut tappa förtroendet. Vi börjar där det faktiskt behövs.

9. Miljö- och byggnämnden – Kontroll, trygghet och rimliga förväntningar

Samhällsplanering är inte ett laboratorium för visioner. Det är ett praktiskt uppdrag som ska möjliggöra bostäder, arbetsplatser och fungerande vardag – inte trenddrivna stadsutvecklingsprojekt. Den som söker bygglov eller kontaktar miljökontoret ska mötas av tydliga regler, rimliga väntetider och ett respektfullt bemötande.

Sverigedemokraterna Gotland vill återställa förtroendet för Miljö- och byggnämnden. Vi står upp för planberedskap, men den måste bygga på faktisk efterfrågan. Vi står bakom tillsyn – men den måste vara proportionerlig och lagbunden. Och vi säger nej till de projekt som kallas "strategiska", men som i praktiken saknar förankring och nytta.

Vi vill också förändra tonen i tillsynsarbetet. Många gotlänningar upplever tillsynen som hård, oförutsägbar och ibland rent av motverkande. Det gäller särskilt inom lantbruk, bygglov och småföretagande. Tillsyn ska vara rättssäker – men också begriplig, proportionerlig och genomförbar. Vi vill se en förändrad praxis, där fokus ligger på att informera och förebygga i första hand, inte att ingripa i efterhand.

Vi föreslår en översyn av hela tillsynsorganisationen, inklusive bemötande, förväntningar och återkoppling. Myndighetsutövning får aldrig bli en källa till frustration – det ska vara en del av samhällsbygget.

Våra prioriteringar:

- **Planberedskap för verkliga behov – inte påhittade framtidsbilder**
- **Snabb och begriplig hantering av bygglov och tillsynsärenden**
- **Stopp för dyrbara policyprojekt och visionsdokument utan bäring i verkligheten**
- **Respektfullt bemötande i alla myndighetskontakter – särskilt gentemot privatpersoner och näringsidkare**

Konkreta åtgärder:

1. **Paus för onödig planutveckling**
Alla planprojekt som saknar konkret efterfrågan – t.ex. lågintressanta bostadsområden eller strategiska visionsområden utan aktörer – pausas tills vidare. Planresurserna omfördelas till hantering av befintliga ärenden.
2. **Planberedskap för lokal näringslivsetablering**
Nämnden får i uppdrag att kartlägga hinder för verksamhetsetablering i orter utanför Visby. Särskilt prioriterat är att möjliggöra verkstäder, förråd, föreningslokaler och

serviceverksamhet i områden där planbrist förhindrar utveckling.

3. **Tillsyn med serviceperspektiv**

Ett nytt bemötandeprogram införs för all tillsynspersonal. Det ska tydliggöra skyldigheten att informera, föra dialog och hjälpa till med lagförståelse – inte enbart övervaka. Proportionalitet och respekt ska vara vägledande.

4. **Granskning och avveckling av visionsprojekt och symboldokument**

Samtliga pågående utvecklingsprojekt inom hållbarhetsprofilering, framtidszoner, "innovativa livsmiljöer" och liknande koncept utvärderas. Projekt som inte kan visa konkret samhällsnytta, lokal förankring eller realistisk finansiering avslutas.

10. Kultur- och fritidsberedningen – Förankring, tillgänglighet och funktion

Kultur och fritid ska vara till för alla – inte bara för dem som redan vet hur man söker projektbidrag eller formulerar mål i kulturpolitiska termer. På Gotland finns en rik kulturtradition, ett starkt föreningsliv och en levande idrottsrörelse. Det är där vi vill lägga tyngdpunkten.

Sverigedemokraterna Gotland anser att kulturpolitiken ska bygga under samhällsgemenskap, identitet och tillgänglighet. Inte skapa klyftor mellan centrum och periferi, mellan nätverksstyrda initiativ och den lokala verkligheten. Därför prioriterar vi verksamheter som bedrivs nära gotlänningarna – i föreningar, hembygdsrörelser, ungdomsidrott och lokala arrangemang.

Samtidigt måste driften av kultur- och fritidsanläggningar vara långsiktigt hållbar. Vi ser med oro på stigande driftkostnader för badhus, idrottshallar och evenemangsalokaler – där vissa delar av regionen står för notan, men inte får ta del av verksamheten.

Våra prioriteringar:

- Ungdomsidrott och föreningsliv i hela regionen – inte bara i centralorten
- Bevarande och användning av Gotlands kulturarv – på riktigt, inte i broschyrer
- Rättvis och funktionell drift av idrotts- och kulturanläggningar
- Avskaffande av kulturprojekt som saknar lokal förankring och publik

Konkreta åtgärder:

1. **Stöd till ungdomsidrott i glesbygd**
Kultur- och fritidsberedningen får i uppdrag att kartlägga hinder för barn- och ungdomsidrott i landsbygd och mindre orter. Där verksamhet hotas av lokalbrist, avstånd eller driftkostnader ska stöd riktas dit – inte till ytterligare centraliserade satsningar.
2. **Effektiv drift av befintliga anläggningar**
Samtliga större anläggningar inom bad, idrott och kultur ska genomgå en driftanalys. Där samordning eller samlokalisering är möjlig – ska det genomföras. Driftstöd ska riktas till faktisk verksamhet, inte fastighetskostnader utan innehåll.
3. **Stöd till lokal kultur – inte externa plattformar**
Region Gotland ska prioritera kulturverksamhet som bedrivs av gotlänningar, för gotlänningar. Stöd till projekt där målgrupp, innehåll eller genomförande är oklart – eller där regionen endast är finansiär utan inflytande – ska avslås.

4. **Stopp för rundgångsprojekt inom fritid och kultur**

Alla pågående projekt där projektmål utvärderas av andra projekt, eller där resultat främst utgörs av ytterligare processarbete, ska avslutas. Skattepengar ska inte gå till självförstärkande bidragslogik.

11. Sammanfattning – Prioritering med ansvar och tydlig riktning

Sverigedemokraterna Gotlands budget för 2026 skiljer sig från det förslag som presenterats av budgetberedningen. Inte för att vi utlovar mer – utan för att vi är beredda att välja bort.

Vi vet att resurserna är begränsade. Men i stället för att fördela jämnt över allt, gör vi det som ingen annan vågar: vi prioriterar. Vi säger nej till det som kostar utan att ge nytta. Vi stänger ned det som pågår av vana. Vi avslutar projekt som aldrig nådde fram – och vi står fast vid att välfärden måste komma först.

Det innebär att vi fryser konsultverksamhet inom ledning och kommunikation. Vi avslutar policyprojekt som bara genererar fler policydokument. Vi pausar expansionsdrivna investeringar där drift och syfte är oklara. Och vi rensar i strukturer som vuxit ovanpå verksamheten – men inte för den.

Vi gör det andra inte vill göra, men som alla innerst inne vet borde göras:

- Vi frågar: *Bidrar det här till vård, skola, trygghet?*
- Vi kräver: *Visa resultat, eller avsluta.*
- Vi vågar: *Att säga nej – även till det som alltid fått ja.*

Det här är en budget som inte låtsas. Den agerar.

Det är också en budget som visar respekt – för regionens medarbetare i bristyrken, för skattebetalarna och för dem som varje dag märker när välfärden sviktar.

12. Budgetramar och resultat – Sverigedemokraternas alternativa modell för 2026

Sverigedemokraterna Gotland lägger härmed fram ett budgetförslag som tydligt skiljer sig från budgetberedningens modell. Vi utgår från verkliga behov i välfärden, men vi är också beredda att omprioritera, effektivisera och avsluta det som inte levererar. I stället för att fördela resurser enligt gamla strukturer, skapar vi utrymme för nya prioriteringar genom konkreta och styrda kostnadsåtgärder.

Personalkostnadskompensering

Vi avsätter 130,0 mnkr som generell kompensation för ökade personalkostnader motsvarande 3,0 %. Detta säkerställer grundläggande löneförutsättningar i kärnverksamheterna utan att utöka den totala ramvolymen.

Riktade tillskott till kärnverksamhet

Vi föreslår ett tillskott på 40,0 mnkr för att förstärka de områden där behovet är mest akut:

- **Särskilt stöd och små skolor (BUN):** För att säkra tillgänglighet till elevhälsa, specialpedagogik och undervisning i glesbygd
- **Patientnära vård och psykiatri (HSN):** För att stärka tillgången till psykiatrisk vård och bemannad vård nära patienten
- **Skyddat boende och beroendeinsatser (SON):** För att öka kapaciteten i akuta skyddsinsatser samt förbättra missbruks- och psykiatrivårdens tillgänglighet

Summa riktade tillskott: 40,0 mnkr

Totalt ramtillskott inklusive kompensation: 170,0 mnkr

Effektiviseringar och strukturella kostnadsåtgärder

För att finansiera våra prioriteringar genomför vi ett antal riktade strukturåtgärder:

- **Konsultfrys och reduktion av strategroller:** –60,0 mnkr
Paus för alla externa konsultuppdrag inom kommunikation, HR, styrning och processledning. Avveckling av interna roller som inte har direkt verksamhetsbäring.
- **Avveckling av policy- och kommunikationsprojekt:** –15,0 mnkr
Stopp för projekt inom varumärkesutveckling, internutveckling och

kommunikationsstruktur utan koppling till kärnverksamhet.

- **Effektivisering av administration och systemstöd:** –10,0 mnkr
Samordning av interna funktioner, genomlysning av it-lösningar och reduktion av dubbla stödstrukturer.
- **Digitalisering av politik och mötesstruktur:** –5,0 mnkr
Införande av digitala standardmöten, minskad reseersättning och representationskostnad för politiska möten.
- **Reavinster och teknisk justering:** –20,0 mnkr
Bedömd försäljning av tillgångar samt tekniska finansjusteringar.

Summa effektiviseringar och finansiering: –110,0 mnkr

Sammanställning – Budgetförändring 2026

Post	Belopp (mnkr)
Totalt ramtillskott	+170,0
Effektiviseringar och justeringar	–110,0
Nettoförändring i driftbudget	+60,0

Budgeterat resultat

Post	Belopp (mnkr)
Resultat före beredning	+130,0
Avsatt för resultatreserv/buffert	+70,0
Budgeterat överskott 2026	+60,0

Med denna modell visar vi att det är fullt möjligt att prioritera vård, skola och trygghet utan att öka belastningen på regionens ekonomi. Men det kräver styrning, ansvar och viljan att avsluta det som inte fungerar.

Driftbudget 2026 – Sverigedemokraterna Gotland

Personalkostnadskompensering

Vi avsätter 130,0 mnkr som generell kompensation för löneökningar motsvarande 3,0 % för samtliga nämnder och verksamheter. Detta säkerställer att välfärdens kärnverksamheter har fortsatt förutsättningar att bemanna med konkurrenskraftiga villkor.

Resursfördelningsmodeller

Resursfördelningen baseras på aktuella volymer och behov:

Nämnd	Förändring (mnkr)
Barn- och utbildningsnämnden (BUN)	-25,4
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN)	+20,4
Socialnämnden (SON)	+29,2
Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN)	+56,6
Totalt	+80,8

Externa avtal och interna prisjusteringar

Prisjusteringar accepteras i begränsad omfattning – med krav på återhållsamhet och uppföljning:

Post	Belopp (mnkr)
Externa avtal	44,3
Interna priser, regionstyrelseförvaltningen	5,4
Interna priser, teknisk förvaltning (försörjning)	3,6
Förändrad internhyra (3,6 %)	16,2
Driftkostnader, exploatering	1,1
Totalt	70,6

Riktade tillskott till kärnverksamheter

Totalt 40,0 mnkr föreslås till följande prioriterade områden:

- **BUN:** 11,1 mnkr
→ Särskilt stöd, små skolor, elevhälsa
- **HSN:** 11,4 mnkr
→ Patientnära vård, psykiatri, digital tillgänglighet
- **SON:** 11,9 mnkr
→ Skyddat boende, missbruksvård, psykisk hälsa
- **Regionstyrelsen/RSF:** 5,5 mnkr
→ IT-säkerhet och digital robusthet
- **Totalt riktade tillskott: 40,0 mnkr**

Effektiviseringar och finansiering

För att möjliggöra satsningarna genomförs följande strukturåtgärder:

Åtgärd	Effekt (mnkr)
Konsultfrys och strategireduktion	-60,0
Avveckling av policyprojekt och kommunikation	-15,0
Effektivisering av administration och systemstöd	-10,0
Digitalisering av politik och mötesstruktur	-5,0
Reavinster och tekniska justeringar	-20,0
Totalt effektiviseringar	-110,0

Sammanställning – Driftbudget 2026

Post	Belopp (mnkr)
Personalkostnadskompensering	+130,0
Resursfördelningsmodeller	+80,8
Prisjusteringar, avtal och interna kostnader	+70,6
Riktade tillskott till kärnverksamheter	+40,0

Effektiviseringar och finansiering	-110,0
Totalt förändrad driftbudget	+211,4

13. Avslutning

Den här budgeten är inte en lista med önskemål. Det är ett förslag till förändring – i ansvar, i prioriteringar och i förhållningssätt till makt och resurser.

Vi har valt att göra det ingen annan vågar: säga nej till det som inte fungerar, även när det är politiskt bekvämt att låta det vara. Vi har pekat ut kostnadsdrivande strukturer, ineffektiva projekt och symbolpolitiska satsningar – och ersatt dem med konkreta insatser som gör skillnad i välfärden.

Vi tror inte att gotlänningarna vill ha fler visioner utan förankring. De vill ha en region som fungerar. En vård som svarar. En skola som fokuserar. Ett trygghetssystem som faktiskt skyddar.

Det är därför vi har valt att prioritera annorlunda. Inte för att provocera – utan för att ta ansvar. Vi lägger en budget som visar att det går att få mer välfärd för pengarna, utan att lägga till mer pengar. Men det kräver en sak: politiskt mod att välja bort.

Sverigedemokraterna Gotland tar det ansvaret.